

THE ENLIGHTENMENT

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Advertising rates on applications for advertising space are returned.

Nader se vae, har inn stik i listene:

PROBVEIA
2857-28 South Laramie Ave., Chicago, Illinois.

ALL INFORMATION CONTAINED HEREIN IS UNCLASSIFIED

138

Source: *Statistical Abstract of the United States* (Wash. DC: 1931), using values

Imena na nalogu pomeni, da vam je s tem dnevom potekla vaša
obveznost. Zato vam je potrebno, da se vam list ne ustavi.

je bil torej podarjena precej
naja, niso se pa mogli izogniti naravn
konu, da mora vae kar je živo umre
vprašanje je, kdaj. (Zdr)

(Konec prihodajšč)

Vesti iz Jugoslavije

(Poročevalski biro Prosvete v Jugoslaviji)

OPARSKI UMOR ŽUPNIKA V MENGŠU

Umorilcem umoril z nožem župnika Frana Kušarja in izropal župnišče. — Koliko je odnesel ne vedo. — Sledovi za morilcem

(Zakasnelo poročilo. — Ured.)

Ljubljana, 16. febr. 1931. Vsa javnost mnogo govori o opariskem umoru mengškega župnika Kušarja in časopisi so kisto polni poročil o umoru in sledovanju morilca, ki ga pa niso prišli, dasi ima policija že sled za njim.

Župnik France Kušar je bil že leta župnik v Mengšu, star je 70 let. Rojen je bil v Retočah pri Krivčevi hiši pri Skofiji Ljubljane. Bil je brat našega univerzitetnega profesorja dr. Valentina Kušarja. Župnišče v Mengšu leži ob cerkvi ter je z zidom vezano s hlevom, tako da je župniško dvorišče nekako zaprto. Župnik so živeli njegove tri sestre Franca, Ivana in Katra. Priljubljen sta na eni strani dve hčeri: župnikova pisarna in arhiv, katero je župnik tudi spal.

Medtem, ko je storilec brskal po pisarni in spalnici, se je odpravila mlajša sestra Katra spat v prvo nadstropje. Kmalu pa se je vrnila in dejala starejšima sestram: "Spet sem okradena. Tri kovače mi je nekdo ukradel iz nočne omarice." Sestre so v domnevi, da se tat še skrivaja kje na podstrešju, odšle z lučjo gledat na podstrežje. Tam pa je vstopila v koto nekaj temnega ter je Katra zakričala: "Tamle je!"

Pa ni bilo drugega, kakor suknjič, tuj suknjič. Vzele so suknjič ter si dejale, da ga je bržkone pozabil tat. Verjetno je, da je vlomilec pustil na podstrešju svoj suknjič ter potem stopil v Katrino sobo ter ji ukradel tri kovače, nakar je stopil v pritiščje v župnikovo spalnico ter začel tamkaj krasti in nato ubil župnika. Zato je suknjič mogoče poleg prstnih odtisov edini pripomoček, najti sled za morilcem in najti morilca samega. Na suknjiču je bila napisana tverda, ki ga je prodala: Svetozar Koser, Ljubljana, Stari trg. Ko so se sestre vračale po stopnicah, so zapropotala v pisarni drva. Tedaj se je torej njih brat, župnik Kušar, zvrnil na tla. In sestre so niso domislile, da bi bil tat ropot in tat in suknjič kaj v zvezi. Zato niso niti pogledale v pisarno župnikovo. Če bi bile pogledale, bi mogoče vlomilec vse tri prav tako umoril oz. zaklal, kakor je župnika.

Zasledovanje

Na mesto zločina so prihiteli orožniki, detektivi, prihiteli so najprej farani in okoličani, prihitel je dekan iz Kamnika, kaplan je hitel referirat v Ljubljano v skofijo — in vsi so začeli kombinirati domnevanja. Petek je bil res dan beračev in polno beračev in brezposelnih je hodilo po deželi in tudi po Mengšu ter prosilo darov. V Mengšu so mnogi videli čez dan sumljive tipe in nekdo od neznancev je bil videti celo tako sumljiv, da mu je rekla neka prodajalka, ko je stopil v trgovino: "Vi ste pa, kot bi prav kar prišli iz aresta", nakar se je neznanec nasmehnil. — Zdaž zasledujejo orožniki vse sumljive tipe, jih zapirajo, izpuščajo in spet zapirajo.

Ljubljanski trgovec je opisal človeka, ki je pri njem kupil najdeni suknjič in opis so poslali vsem orožniškim postajam po Sloveniji.

Zločin se je zgodil v petek zvečer, danes je ponedeljek in zasledovanje še ni rodilo nobenega uspeha. Kot že rečeno, so jih aretirali mnogo. V Brezicah so "rič" nekega Ivana V. iz Makge Mengša, ki je hodil po Brezicah brez suknjiča. Izkazalo pa se je, da je suknjič izgubil v Bučeh vasi, kjer so ga tudi našli. Vendar pa so ga pridržali v zaporu ter poslali ljubljanski policiji. Znan je namreč kot nasilen fant in je bil že devetkrat kaznovan. Pri zaslišanju je defal orožnikom, da se je v noči od petka na soboto mudil v Ljubljani, odkoder je potem odšel nakupovat vino v Bučeh vasi. Kako bo v Ljubljani izpovedal, in ali bo dokazal, da je bil omenjene noči res v Ljubljani, bomo videli. Tudi ob

mrtvaškem odru župnika Kušarja so aretirali nekoga. Neki brezposelni Ljubljane je prišel kropit fajmoštra, zdel se jim je sumljiv in so ga aretirali.

Župnika so pokopali danes popoldne in se je pogreba udeležilo mnogo ljudi.

SNEŽNI VIHARJI IN ZAMETI

Zapadel je visok sneg. — Prometne ovire. — Zameti v planinah

V petek 13. febr. je začelo na moč snežiti, snežilo je ves popoldan in vso noč do sobote zjutraj. Zapadel je visok sneg. Po deželi so ga orali, po mestih so ga brezposelni grabili h kraju, promet je trpel. Železniške proge so čistili pri nasproti in ni bilo nikjer večjih ovir. Vlaki so vozili z majhnimi zamudami, a še dan kesneje so vozili docela redno.

Bolj težko je bilo v južnejših krajih. Proge skozi Liko in Bosno so bile zelo zasnežene in so jih morali zelo čistiti, a promet je po nekaterih progah še vedno onemogočen. Proga skozi Liko je zasnežena in je ob tem vremenu, ko tamkaj še vedno sneži, sploh nemogoče misliti, da bi čistili in očistili progo. Proga Zagreb-Sušak so šele v nedeljo očistili toliko, da je promet spet omogočen.

Snežni vihar v Beogradu je grozil posebno vlačicem na Donavi. Radi viharja jim na pomoč niso mogli, vihar pa jih je premetaval po reki, da so bili vsi v smrtni nevarnosti.

Tako je ta pozni, a precej visoki sneg prinesel pravo zimo z vsemi njenimi slabimi in dobrimi stranmi. Dobre strani — to so namreč možnosti zimskega sporta; po planinah se smučajo, vršijo se smučke tekme itd.

DROBNE VESTI

Uboj v Bučeh vasi. — Pred dnevi se je pripetil v Bučeh vasi pri Brezicah uboj. Posestnikov sin Jože Žurko iz Buče vasi, star 28 let, se je sestel zvečer s 60-letnim posestnikom Francetom Ostirjem. Kaj sta govorila in kako se je njun razgovor razvijal, ne ve nihče. V pogovoru pa je Ostir maglo potegnil svoj nož ter zabodel dvakrat Žurka v prsi v levo stran, tako da se je Žurko takoj zgurgil in sta bili rani absolutno smrtni. Žurka so prenesli v hišo očeta, kjer pa je v nekaj minutah izdihnil. Po dejanju se je storilec javil sam okrajnemu sodišču v Kostanjevici. Kaj je bilo med njima, bo povedala šele preiskava.

V Sarajevu povozilo Slovenca. — V Sarajevu je pred dvema dnevoma avto nekega Kovačevića povozil natakarka Božidarja Krušina, ko je bil stopil iz kavarnice na cesto. Krušini je zlo-milo obe nogi in dobil je tudi notranje poškodbe. Prepeljali so ga v bolnico, kjer pa so ga aretirali in prepeljali v zapor.

Smrt brezposelnega Slovenca v Beogradu. — V četrtek 12. februarja so našli v bližini železniške postaje v Beogradu truplo delavca Vincenca Golobarja iz Smartna pri Litiji. Truplo so našli na žilindri, ki jo tamkaj odlagajo delavci elektrarne. Ko so prišli zjutraj delavci na delo, so ga našli mrtvega. Mislili so, da gre za samomor ali zločin, kmalu pa se je dognalo, da ga je zadušil plin, ki ga izloča premo-gova žilindra. Golobar ni imel nobene-ga stanovanja, pa je legel na še toplo žilindro ter zaspal. V spanju je vdihaval plin iz žilindre ter se zadušil. Doma je bil v Smartni pri Litiji. Bil je dober delavec, dokler je imel delo. Zadnji čas pa je bil brezposelen ter je iskal zamaš strehe ter prenočišča, de-larja ni imel in tako se je zaril v toplo, smrtonosno žilindro in umrl. Star je bil 21 let.

Podžalec iz Zgornje Kašije. — ki je začel gospodarsko poslop-je posestnika Grada, še ni prijet. Aretirali so sicer več ljudi, a ni-hče izmed njih ni bil pravi. Zdaž je takozvan, da bi ga še našli.

Papež so motili ti preklicani boljševiki, tako se jezi ljubljanski "Slovenec", čes, da so bolj-ševiki z neko svojo radio-oddajo postajajo nalašč motili papežev govor, ki ga je govoril po svoji od-dajni postaji. To se zdi "Sloven-cu" velik greh. Mi pa čisto dobro razumemo, če Rusi motijo pape-žev govor. Čemu bi poslušali ta-ke otrobe, kakršne je vzel pa-

Živali v ujetništvu

V "Prager Tagblattu" piše Alfred Bach:

"L. 1930. so postale živali zo-pet zanimive in moderne, seveda nedvomno le tuje živali, kajti do-mače živali je treba negovati, in to velja denar, pa tudi dosti pro-atora potrebujejo. Divja žival pa živi v zverinjaku (dokler ne pogine) ali pa samo v domiljaji. Zato se zanimamo za divje živa-li. To se silno lepo ujema z za-morskimi plesi in z umet. Indi-jancev, s kulturo kaktej in jaz-banda in z malajsko godbo. Mo-derna dama mora imeti vsaj ma-rokanško oplo, kajpak da je ti-čno, v takem podnebjju, ali pa mora imeti majhnega leoparda. Razum tega: konje, pse in mačke, katerih "dušo" še poznamo, ta "duša" pa je prav tako navada-na in vsakdanja kakor so vsak-danje duše tistih ljudi, ki kaj takega še cenijo. Če pogine konj, je kriv hlapec; če pa po-gine flamingo (tuj ptič na viso-kih nogah), je pa prav gotovo krivo podnebrje. Kljub temu pa konje še vedno izmerno mučimo, psom ne razumemo in mačke tr-pčimo. Ljudje so se v najno-vejšem času zelo sprijateljili s svojimi prazgodovinskimi so-vražniki in knjige o živalih so najbolj moderne. Tako pa je tudi moralo priti, kajti danes, ko so vsi suknji že svobodni, ko so vsi delovni otroci in njihove matere svobodne, je vendar mo-ralo priti tudi to tega, da hoče človek "osvoboditi" tudi živali!

Začelo se je s tem, da je usta-novilo vsako še tako majhno me-sto svojo "park za varstvo živali". Ti "parki" so bili neke vrste Noetove ladje, kjer je bil od vsa-ke vrste živali zavarovan po en par pred nevarnostmi polar-nega ali pa južnega podnebrja, ob enem pa tudi prost vsake skrbi, da bi si moral iskati svojo hrano sam na svojo odgovornost. Tako vidimo, kako čepo v takih "parkih" vsi skupaj: se-vern in malajski medvedje, sre-brni lev in afriški, potem živa-li, ki žive visoko v gorah, pa skupno z onimi iz ravnin. Tako ravna jo z njimi, kakor skrbne žene in matere s svojimi mož-ički, ki tudi dobe točno ob uri vsak dan svojo jed. "Kaj pa ho-čete," pravi streljač, "ali se jim ne godi dobro?" Mogoče de bo-je kakor nam!" Mimo kletk in ograj pa hodijo učitelji s cel-nimi razredi šolarjev in vzgojitelj-ce s svojimi varovanci in med-ved se postavljajo na zadnje no-ge in alon opleta z rlicem okoli sebe. In ker hodijo mimo živali tudi pisatelji, ki so bolj v za-dregi za kakšno anov kakor pa za kruh, so se seveda odkrili in obširno opisali tudi "živalsko dušo". To je prineslo denar o-nim, ki so jo odkrili, pa tudi iz-dejlovalcem papirja in tiskarjem. Odkar se je namreč silno razširila "živalska literatura", so za-čeli ljudje zelo pridno obla-ko-vati zverinjake, nehali so se pa zanimati za rastlinjake, da za-puščenih zbirk kamenja niti ne omenjamo. Kamenje bodo "od-krili" bržkone šele l. 1940., "od-krili" pa ga bo kakšen tenkočut-nen književnik.

Ali pa je kdaj kdo že pomi-slil na to, kako se živalim v u-jetništvu godi? Res so tudi ži-valske kletke modernizirane, ampak kakšen je uspeh? Kdo to ve? Jstnišnice za ljudi poznamo in vemo, kakor je v njih — ali so kletke za živali kaj boljše? Le pogledajte volka, kako bega od stene do stene, lev se drgne in

peč v svojem latinskem govoru? In če so motili radio-poslušal-ce v Angliji in Franciji, so storili le dobro delo. Noben narod ne bo i-mel nikakih koristi od takih-le papirjevitih besed, kakršne so n. pr.: "Podložnike opominjamo, naj bodo pokorni oblastnikom ne kakor ljudem, ampak kakor po-oblaščenemu od boga, zakaj kdor se upira zakoniti oblasti, se upi-ra božjemu redu stvari in s tem samemu sebi piše obsodbo." — Ali ni to brihtna? Bogve, ali je papež mislil tu tudi boljševške oblasti. In ker vladajo v Ru-siji boljševiki in je vsaka oblast dana od boga, naj nikar "Slovenec" ne jamra, da so od boga dani boljševiški oblastniki motili rim-skega papeža! — Takih besed, kakršne je govoril papež, le red-kokdo lahko nekritični poslušal in pidiše. Sicer pa o tem napiše-mo še posebej kaj.

čoha ob železnih drogi dan na dan, opiece pa stresa ogra-jo, hrepenec po zlati svobodi...

Ali je kdaj še kdo študiral norost pri živalih? Kaj je torej tak "park" za živali: ali je to kletka ali je norišnica? Mi ve-mo le to, da prihajajo živali v "parke" zbrane in vesele, v kletkah pa hira-jo, dokler jih ne reši smrt.

Neznano pismo Dostojevskoga

Med ostalno pred vojno umr-lega Aleksaja Suvorina so odkri-li doslej še neobjavljeno pismo Dostojevskoga iz l. 1878. Pismo se glasi:

"Veliko sem premišljal o naj-nem zadnjem razgovoru in rad bi danes spregovoril o mislih, ki sva jih tedaj razplela. Govorila sva o najbolj čudnem in najbolj presunljivem pojavu ruskega ži-vljenja, o revolucionarnem giba-nju, ki ograja carja. Moje stališ-če do tega gibanja je razdvoje-no. Nikakor ne zanikujem veliči-ne prepričanja, ki ga imajo re-volucionarji, a po drugi strani brezpopojno odklanjam terori-stična dejanja. Če si pa predsta-vljam, da bi na cesti prisluko-val pogovoru dveh mož in da bi eden dejal drugemu: "pravkar sem položil peklenaki stroj v carjevo palačo", tedaj moram od-kriti priznati, da ne bi pohitel v carjevo palačo in javil bližnjo ekaplozijo. Obeh mož ne bi niti ovadil najbližjemu policistu, če-prav bi vedel, da pripravljata zločin. V bistvu bi bil razlog, da ne ovadim obeh mož, morda sa-mo bojazen, da me ne bi smatra-li za denuncianta. Predstavljam si, kako bi me zaslišale, me iz-praševali in mi zagotavljali morda celo nagrado. Po drugi strani bi me lahko smatrali za izdajalake-ga tovariša zločincev. Listi bi pi-sali, da je Dostojevski izdal a-ntentatorje. Tega mi naši liberali-mi mlaletči krog ne bi odpustili. Policija mora skrbeti za prepre-čanje zločinov. Mnogo bi lahko rekli proti vlad, a ne smem, kaj-ti pri nas je končno najvažnejše, da čimveč odbršiš zase. Zato tu-di nihče ne ve, kako bi ravnal v najtežjih položajih. Psihologija revolucionarjev me izredno zani-ma. Namenil sem se napisati nov roman, nadaljevanje Bratov Ka-ramazovih, v katerem se bom bavil z vprašanjem revolucionar-nega gibanja. Junak tega roma-na bo Aljoša Karamazov. Odiel bo v samostan, ker išče resnice. A tudi revolucionarji iščejo res-nice na svoj način. V tem lek-nu revolucionarji in menihi. Naši revolucionarji imajo na sebi v re-snici nekaj od krščanskih muče-nikov v zgodovini. So fanatični in pripravljeni umreti za svojo idejo. Ideja osrečitve človeštva z novim družbenim redom jim je najvažnejše. Aljoša, iskalec re-snice, ne bo v novem romanu na-šel resnice niti v samostanu. I-akal jo bo dalje in našel nove po-ti in te nove poti ga bodo konč-no privede do fanatikov resnice, do revolucionarjev. Zaradi ideje bo Aljoša, pristen Karamazov, prišel tako daleč, da bo izvršil politični zločin. Politični zločin se mu bo zdel za osrečitev človeštva potrebno dejanje. S takšnim zre-liščem bo menil opravičiti zločin pred svojo notranjostjo. Ali si ni dejal isto Razkolnikov, preden je umoril akopuhinjo? Zanj je bila ideja isto tako gonilna sila za zlo-čin. Na ta način bo postal tudi Aljoša, navidezno abotni in v re-snici pobožni človek, zločinec v očeh družbe. Aljoša bo umri mi-ren in srečen kakor mučenik. O tem sem zelo mnogo premišljeval in moja najbolj goreča želja je, da bi napisal roman v tej obliki."

ANEKDOTE

O pisateljih

Neko noč je zbudil Balzaca ne-naden šum iz sponja. Pisatelj je ostal miren ter je videl vlomica, ki se je spravljal nad njegovo pisalno mizo.

Pisatelj je prižgal svečo in se začel glasno smejati.

Tujec se je prestrašen zdrzil. "Vi se čudite, da se tako sme-jem?" je rekel pisatelj, "ampak je res komično. Vi iščete v te-mi denar, ki ga jaz že leta in leta ne najdem niti pri solnčni sve-tilobli."

Vlomilec je izginil brez besede.

Plačanje dohodarine do 15. marca

Prijave dohodka

Prijave o dohodku (income Tax Returns) treba vročiti ali vpsolati davčnemu uradu (Collector of Internal Revenue) do-tičnega okraja najkasneje do 15. marca. Tiskovine v to svrhu so bile razposlane vsem onim, ki so lani prijavili svoj dohodek. Kdor pa ni dobil take tiskovine, si jo mora sam priskrbeti. Tiskovine se lahko dobi pri davčnem ura-du, pri bankah in drugje. Za lju-di, katerih dohodek obstoja v glavnem iz plače ali mezd od manj kot \$5000, se rabi tiskovi-na Form 1040A. Form 1040 pa velja za ljudi, katerih dohodek izvira iz trgovine, poljedelstva in drugih poslov.

Kdo mora prijaviti svoj dohodek?

Vsak državljan Združenih dr-žav in vsakdo, ki tu stanuje, mo-ra prijaviti svoj dohodek za leto 1930, ako je njegov skupni do-hodek (gross income) znašal čez \$5000 in ako je njegov čisti do-hodek (net income) znašal:

a) \$1500, ako je samec ozi-ro-ma poročen, pa ne stanuje z že-no, ali

b) \$3500, ako je poročen in stanuje s eno (oziroma s mo-žem).

Vai ti morajo prijaviti svoj dohodek, tudi če vlad raznih od-bitkov nimajo plačati nikakega davka.

Kaj je dohodek?

Ko se prijavi dohodek, treba navesti znesek plač in mezd za vse leto, kakor tudi obresti na vlogah v banki, zadolžnicah, hi-potekah, dividendah itd. Nekateri zneski so pa oproščeni od davka. Obresti od Liberty Bondov (v skupnem znesku od manj kot \$500), prihodni od War Risk In-surance, pokojnine, zavarovalni-ne in posmrtnine niso podvržene davku.

Od tega surovega dohodka se smejo odbiti: osebni in lastnin-ski davki, prispevki v dobrodel-ne, prosvetne in verske svrhe. Smejo se tudi odbiti obresti pla-čane na lastnem dolgu. Kar pre-ostane z vseh čisti dohodek.

Za povprečnega človeka, ki ži-vi od plače ali meze, je navad-no surovi in čisti dohodek ena in ista stvar.

Osebné oprostitve in odbitki

Kdor je samec (poročena ose-ba, ki ne živi skupaj z ženo ozi-roma možem velja kot samec), ima pravico odbiti od svojega čis-tega dohodka \$1500. Ta odbi-tek se zove osebna oprostitve (personal exemption). Priselje-nec, katerega žena živi v sta-rem kraju, sme torej odbiti le \$1500.

Osebna oprostitve za poročeno osebo, živečo skupaj z ženo ozi-roma možem, znaša \$3500. Kdor je sicer samec, stanuje, ali v svojem stanovanju podpira in vzdržuje eno ali več oseb, ki so njegovi sorodniki po krvi, pre-jonji poroki ali adoptiji, se smat-ra kot "poglarvar družine" (head of a family) in ima tudi pravico do osebne oprostitve \$3500. Tak poglarvar družine je na pr. vdovec z otroki, sin z ma-terjo, brat s sestrami — v skupni domačiji.

Ako mož in žena zaslužita, smeta vložiti skupno prijavo do-hodka in odbiti \$3500. Ako pa vložita vsak svojo prijavo, sme eden odbiti \$3500 oziroma oba polovico te vsote.

Dodatno k tem oprostitvam sme davkoplačevalec odbiti ta-kozvani kredit \$400 za vsako o-sebo (ne pa za ženo oziroma mo-ža), ki je v glavnem odvisna od podpore davkoplačevalca, ako ta vzdrževana oseba nima še 18 let ali je drugače nezmožna, da bi vzdrževala samo sebe. Take od-visne osebe so predvsem lastni otroci pod 18. letom, postarni starši, mlajši bratje ali sestre itd. Je popolnoma vseeno, dali te odvisne osebe (dependents) stanujejo z davkoplačevalcem ali drugje. Priseljence ima zato pra-vico odbiti po \$400 za vsakega otroka, ki ga vzdržuje v starem kraju.

Overovljen podpis v prijavi

Predno se prijava (return) pošlje kolektorju, treba jo pod-pisati pred javnim notarjem ali sličnim javnim uradnikom.

Koliko znaša davek

Ko se od čistega dohodka od-bijejo zgoraj omenjene oprosti-tve in krediti, preostaje znesek, ki je podvržen davku (taxable amount). Davek znaša eden in pol odstot od tega obdavčljivega preostanka. Ko ste izračunali ta poldrugi odstotek, odbijte še 25 odstotkov (ali četrtino), kar je takozvani kredit za "zasluženo" dohodke (earned income).

Davčni odstotek je večji, za-čenši od dohodkov čez \$4000 in za velike dohodke je mnogo višji. Za te velja tudi dodatni davek (surtax); ako čisti dohodek zna-ša čez \$10,000.

Primeri, kako se izračuna do-hodninski davek

Samec, ki ne vzdržuje nikogar, je zaslužil čistih \$1600. Po od-bitku \$1500 ostane \$100 obdav-čljivega dohodka. Poldrug odo-tok znaša \$150. Manj 25% ostane \$125. To je davek, ki ga mora plačati.

Samec, ki vzdržuje postarno mater v starem kraju, je l. 1930 zaslužil \$2000. Osebna oprostitve znaša \$1500 in odbitek za ma-ter \$400. Preostaje \$100. Davek znaša ravno toliko kakor zgoraj.

Inozemec, ki vzdržuje ženo in otroke v starem kraju, je zaslu-žil \$2200. Odbil bo najprej \$1500 za sebe in \$1200 za otroke (nč za ženo). Skupni odbitki znašajo torej \$2700, več kot je zaslužil. On nima plačati nikakega davka, vendar mora vložiti davčno pri-javo, ker je zaslužil več kot \$1500.

Mož, ki živi skupaj z ženo in enim otrokom, je zaslužil \$3000. Njegovi odbitki znašajo \$3900. On nima plačati davka, niti mu ni treba prijaviti dohodka, ker ni zaslužil \$3500.

Mož v istem položaju je za-služil \$4300. Odbil bi \$3900, t. j. \$3500 za sebe in ženo in \$400 za otroka, preostaje \$400 obdav-čljivega zneska. Eden in pol odst-ot od \$400 je \$6. Ako se od te \$6 odbije 25% ali \$1.50, preostane \$4.50 kot dolžni dohodninski da-vek. — FLIS.

RAZNE VESTI

Brezposelnost med železnikarji

Chicago. — Železnikarji, or-ganizirani v bratovščini železni-ških spremnikov, ki so uposleni pri Eastern Illinois Railroad Co., so na svoji konferenci raz-pravljali o načrtih za omiljenje brezposelnosti med svojimi čla-ni. Ta železnica je uvedla veli-ke redukcije delavcev in breme podpiranja brezposelnih je pad-lo na rame bratovščine. Konfe-rencija se je izrekla za skrajšanje delovnih ur za zaposlene žele-zničarje, da se da priliko brezpo-selnim do dela. V tem so videli edin praktični izhod iz situacije, ki je mogoč v obstoječih razme-rah.

Ljudstvo Wyominga bo glasova lo o prohibiciji

Cheyenne, Wyo. — Državna legislatura je sprejela iz: gover-ner je podpisal resolucijo, ki do-loča, da se pri predložitvi volitvah v novembru 1932 vsi re-ferendum o osemnajstem am-endmentu. Na glasovnici bo vpra-šanje, če se 18. amendment od-pravi ali ostane v veljavi.

V obrambo delavske radiopostaje

New York. — Več kot šesto delavskih organizacij je spreje-lo resolucijo proti ukinitju de-lavske radiopostaje WEVD. Te organizacije reprezentirajo sko-ro milijon članov. Resolucije so bile poslane zvezni radiokomisiji.

Predloga glede skrajšanja delov-nika

Columbia, S. C. — Pred dr-žavno legislaturu je zakonski o-snutek, ki ga je sestavila držav-na delavska federacija in ome-juje delovne ure v tekstilni in-dustriji na 55 v tedno.

Predloga za ustanovitev državne tiskarne

Minneapolis, Minn. — V zbor-nici je bil predložen zakonski na-črt za ustanovitev državne tis-karne in senatni komitej za ci-vilno administracijo je o njem ugodno poročal. Tiskarske unije podpirajo predlog in bo najbrž tudi sprejeta v obeh zbornicah in jo bo governer podpisal.

Pravljica o idealistu

(Za Prosveto spisal Zvonimir Kosm.)

"In če me vsi zapustite — jaz ostanem, kar sem, s svojo častjo in slavo. Tebe, filozof in revolucionar, pa vprašam: Kdaj je še prevrnila muha slona? Zaletuj se vame, kolikor se hočeš — prevrnil me ne boš... Kaj je resna umetnost? To je umetnost, ki jo proizvaja jaz. A kaj si naredil ti in vi drugi? Prekucnili ste umetnost na glavo in hočete, da bi hodila po rokah namesto po nogah, kakor zahtevalo to estetični predpisi. Glavna stvar pa so predpisi... pravila, pravila in zopet pravila — vse drugo ni nič — tako so nas učili v šoli profesorji. Te umetnosti, katere zastopniki si ti, revolucionarni študent, se pa jaz prav nič ne bojim. Moja čast in slava se bo dvigala pod oblake in če se vi s svojo umetnostjo vred prekucujete in hodite po rokah do konca življenja!"

Prej veselo krohotanje v gostilni se je poglego — iz komedije so zaštrlele strupene osti satire in kritike, da je revizor Nacilja nejevoljno pomajal z glavo.

"Bahavost ti taka!"

In pod svetlimi naočniki revizorja so zaporedoma trenile trepalnice, navajene mirnega, a ne razburkanega ozračja.

Kopun se je vrnal na stolu.

"To ni bahavost, Nacilja, prijateljček moj. Dobro blago se samo hvali in tako se hvalim sam tudi jaz. To je ponos, ponos, v katerem so bila spočeta in rojena vsa moja dela od prvega do zadnjega in katerih teta je srce, stric je kučma glava. Jaz delam, zato ponos, vi drugi spite, zato skrušenost, nobene samozavesti, ta skrušenost pa zabeljena z zabavljanjem, Zabadnikovimi ocvirkami. Kaj se mi smejaš, Konrad, Absalon? Povabil sem te v trg, da bi videl in spoznal moje veličanstvo ter me občudoval, a ne da bi se mi smejal. To velja tudi za vas druge, tudi za tebe, Nacilja, ki me žikaš samo izpod očal, tako-le nasrknjav, rekli: saj me ne vidiš stari norec. Le molči, Nacilja, je mirno sedel, jaz ti vidim v dušo. Jaz delam in ne romam križem sveta kakor Konrad. Vsa dan si žaviham rokave do komolcev in še čez ter čez domovini razmršene lasce, da je ni arag, ako pogleda nanjo iznad plota tujec —"

"Živel literat Kopun, glavnik in domovina!" je dvignil filozof Zabadnik čašo. "Ze vdrugič ti moram napiti, od samega prisrčnega veselja. Pa da ne pozabim še tega, kar je glavno: Živeli počesani lasji!"

"Dobro zabadaš, Zabadnik..." se je stresala zdravniku na telovniku počivač, z zlato verižico polgrajajoča se roka.

"Rojen satirik... daj mi roko, da ti gratuliram, filozof!" so pobjaskale proti Zabadniku revizorjeve bleščeče oči.

Učitelj je prijel za svojo debelo gorjačo. "Mir, otroci, mir! Koliko je enkrat ena? Enkrat ena je ena in ta nas uči, da je dobro stati pokonci kakor stoji ona. Stojmo pokonci še mi in ne padajmo v mlako prepira in medsebojnega sovražstva, zavidanja, natolcevanja, obrekovanja in drugih nečistih dejanj z nečistim jezikom in nečistimi očmi, da ne onečistimo navadno čistega ozračja te sobe, v kateri smo se zbrali danes samo zato, da vidimo Kopuna v pravi, to je čisti luči. Ker — naj reče kdo, kar hoče — Kopun je le zaslužen mož in domovina ga je lahko vesela."

"Naj te objamem, Evstahij, moje najzvestejše srce," se je naglil do njega Kopun globoko ginjen. "Ispregovoril si besedo, po kateri je moja duša že željalo kakor žeja na

pel," mu je prigovarjal hlapec, ko ga je tiščal skozi vežna vrata. — Da lepo moraš zapeti! Matiček se je smejal. Toplo in vnelo je bilo v gostilni. Prineli so mu kozarec vina in velik kos kruha ter ga posadili v kot za storo mizo. Nato je moral zapeti. Razširil je usta, obrnil oči proti stropu in iz grla so mu privreli trdi glasovi: Oj zdaj gremo, o zdaj gremo, nazaj nas več ne bo. Razigrana družba pri pogrnjenih mizah se mu je smejala. Lepo oblečeni gospodje in gospe so se zibali na stolicah in se krohotali od srca. — Napajali so Matička z vinom in njegovo grlo je bilo — pelo, dokler ga niso obile solze. Zajokal je. Trpka bolest mu je kani- la v dušo, ko je videl pred seboj veselo ljudi, ki so se smejali njegovi pesmi. Čutil je, kako ponizna je pred njimi. Skrtnil je z zobmi. Njegova srčna pesem se je prelila v stud in sovražstvo. Zbežal je iz gostilne — nihče več ga ni videl to noč.

Matiček! — Matiček! so kričali za njim in uboječ je bežal pred ljudmi. — Sovražil je ta svet in življenje, ki mu je bilo velika trajna pot, brez konca in kraja.

In zgodilo se je, da Matička ni bilo več v predmestne ulice. Dolgo so ugibali ljudje: Kje je? Kam se je zgrabil Matiček? Nazadnje so izvedeli, da so našli njegovo truplo ob bregu re-

ke, med kamenjem in grmičevjem.

Zvečer, ko so prihajali ljudje z dela domov, jim je stopil vedno pred oči Matiček. Veliko so govorili on jem, največ pa neka stara ženica, kateri je Matiček maral kaj zaupal, ko se je hodil gret v njeno izbo.

Pripovedovala je: Na stari vrvtel je imel obešeno sliko svoje matere. Nočil jo je vedno s seboj, privezano okoli vratu. Nekega večera je bil zelo dobre volje. Smejale se je neprestano in mi pokazal tudi materino sliko. Bila je suha ženica, podobna Matičku. Obrnila sem sliko in zadaj je bila zapisana čudna zgodba. Pisano je bilo približno tole:

Kam so me pahnil, ko sem hotel živeti? Zakaj vse to, zakaj? Mati, moja mati! Ko bi videla, to grozo in trpljenje, ko bi vedela, kako je ranjeno moje srce, bi me ne mogla tolažiti. Ne vidim človeka okrog sebe. Samo smrt se pase na teh razdejanih poljanah. Groza me je, mati, kadar brižne v zrak kup človeških teles. Krvava prst mi lepi oči, v obraz mi padajo kakor mrzle snežinke človeški možgani. Okoli mene buči in blika, hrib, kjer ležim, zakopan v kamenu, se trese. Drobci se pod silnimi udarci granat. Mati — groza, groza! — Blaznim, mati! — Tvoja mati je ne bo več nazaj! — Mati, kakaj si me rodila?

Fronta na Kranju — Fajti hrib — 2. junija 1916.

Tudi drugi ljudje so govorili o Matičku. Nek stari delavec je pripovedoval, da ga je poznal že iz tovarne, ko sta skupaj delala. Bil je čvrst fant, dobrega srca, poln veselja in ljubezni. Mlad je bil, ko je moral v svetovno vojno. Milo slovo. So drugi v tovarni so imeli solzne oči, ko je odhajal in mati je plakala za njim.

Prve čase je pisal domov dolgo in obupna pisma, pozneje je utihnil. Vsi so že mislili, da ga ne bo več nazaj.

Ko so se umirili topovi, so ga pripeljali — bolnega, — blaznega. Sodruga-Mati je bilo več s fronte — prišel je Matiček, beček in revček, z večnim nasmeškom na ustih.

Ljudje, ki niso poznali njegovega trpkega življenja, so se mu smejali, drugi so ga pustili v miru in trpeli z njim.

Tako je Matiček živel, prosil ljubezni po hišah ter spal po šupah in hlevih. — Smejali se je še takrat, ko so ga našli ob reki mrtvega.

V. P.: SLOVO

Mražilo se je že. Na nabrežju umazane reke, pod plinovo svetilko, je stala mlada ženica. Nemirno se je ozirala okrog sebe. Dolgo je stala ob šumeči vodi in nestrpno čakala. — čakala.

Po strmi in ozki ulici je prišel človek. S trdimi koraki je stopl proti ženski in ona mu je hitela naproti.

Pozdravil jo je: "Dober večer!"

"Dober večer!" je tiho odgovorila. "Dolgo te že čakam. Kod si hodil?"

Ni ji odgovoril. Prijel jo je za roko, kakor da bi jo hotel prositi odpuščanja. Pogledal ji je v oči: bile so žalostne in lepe, dva svetla blazna na belem oblaku. — Sliša sta za mestom, na polje.

"Jutri greš Marko!" ji je trepetal glas. "Daleč, daleč greš, a jaz ostanem sama."

Zajokala je in vroče solze so ji zalile obraz.

— Marko, moj Marko! je ihtela, ko sta stopala po mehkih travnatih blazinah. Tri leta se že pozna. Tri leta sva si tešila najino težko življenje. Ko so prihili trpki trenutki, sva jih preživljala v skupni bolesti. — In zdaj ti odhajáš!

— Ko sem prihajala izmučena od dela k tebi, si mi dajal svežih moči. Govoril si mi o našem boju, o naši veliki ideji, vplival si mi v dušo nove nade. Poslušala sem te. Tvoje besede so bile kakor ogenj. Živela sem z njimi in jih nosila s seboj.

Kadar sem stala pri električnem stroju, se mi je zdelo, da te vidim pred seboj. V brnenju sem slišala tvoje velike besede, ki so mi dajale pogum. Ko so me odpuščali, ko sem morala iz tovarne, sem začela obupavati. Prišla sem k tebi in preganjal si malodušje iz moje krvi, da je spet vzvalovilo po mojih žilah. Novo življenje sem začutila v sebi. — Veliko vero si sadil v moje srce — vero v našo moč. — Nazadnje si moral tudi ti iz tovarne, tvoja usoda se je strnila z mojo.

Marko, jutri greš v tuje dežele, — našel boš delo in kruh, — a jaz bom umirala v teh umazanih ulicah. Brez tebe in tvojih besed, — brez mojega solnca.

— Ne joci, Marija! je jo tolažil Marko. Tudi tebi preskrbim delo, kmalu prideš za mano. Živela bova, delala bova. Svet je naš, ki imamo čvrste pesti in veliko vero v življenje na zemeljski obli.

K meni prideš Marija, potrpi! počakaj!

Naslonila je glavo na njegove široke grudi. Zaprla je oči in slišala je utrip Markovega vročnega srca. — Odleglo ji je. Hvala mu je bila za to tolažbo. V sebi je začutila pomlad, skoro vstajanje življenja, ki se je prelivalo po njenem mlademu telesu.

Marko! Moj Marko! Zadržati so ji udje, pritanila se je k njemu in mu govorila: — Človek mora živeti! Razumem tvoje besede. Če sem sama, mi je to življenje nezno. Ko pa vidim, da nas je mnogo in čutim veliko morje naših sil, mi je lažje. — V našem boju je kruh in življenje.

Marko! — To vero si mi označil prve dni, ko sva se spoznala. Gradil si v meni novega človeka in si se veselil najinega prijateljstva. — Danes verujem silneje, kakor kdaj prej. — Za teboj pridem, Marko, moj dobri Marko!

S skupno borbo si bova utirala pot skozi življenje.

Marko je molčal. Tudi on je čutil z Marijo, tudi njega so vzpodbudile lepe besede. Pritisnil je k sebi in v temnem objemu sta bila ljubezen krvi.

Zvezde so začele na nebu, veter je pihljal čez polje, ko sta Marija in Marko jemala poslednje slovo. Pozno zvečer sta se vrnela v razsvetljeno mesto.

K meni prideš, Marija, k meni!

K tebi moj Marko! Razlila sta se. Svetla zvezda se je vtrgala s temnega svoda in padla na zemljo.

Drugi dan je Marko odrinil z mnogimi sodrugi v severne kraje.

Čez nekoliko tednov je pisal Mariji iz Francije. Dobil je delo v rudniku. Pismo je končal z besedami: "Upam, da najdem kmalu tudi zate primeren kotiček v tukajšnjih žrnih." Po pošti Ti pošljem nekaj denarja, da boš lažje počakala na najino svidenje.

Tvoj Marko."

Marija se je veselila. Sanjala je o novem življenju. V duhu si je živo predstavljala velike tovarne, kjer bo spet lahko delala in služila kruh. — Marija se je nervozno pripravljala na dolgo pot.

Mesec nato je čitala v časopisu: Grozna rudniška nesreča! Med imeni žrtve je bilo zapisano tudi: Marko Vojšček.

POSESTVA NA PRODAJ

Vašed starosti prodam moja posest, eno v Floridi, 20 akrov, lepo polje, vse ograjeno, voda na dvorišču, 6 sobna bungalov hiša, kopališče, moderna vmesna. Stirje košnjaški za 700 kakov. Poslepa va nova. Oddaljeno je 1 miljo od mesta in ob glavni cesti. Cena je samo \$3700. Drugo posestvo, blizu Pensacole, Ala., 33 akrov, pripravno za letovišče, nahaja se ob Perdi Riverju in je samo 5 minut od mesta ob tikirani cesti. Veliko lesa za polje, je, velik ribolov in druge divjotine. Cena je samo \$3000. Kupi se lahko na lahka odplačila. Za pojasnila pišite na naslov: Mr. G. F. East Poultry Farm, De Funiak Springs, Fla. — (Adv.)

SLOVENSKA NARODNA PODPORA JEDNOTA

Izdaja svoje publikacije in se posebno list Prosveta za korist, ter potrebno agitacijo svojih društev in članstva in za propagando svojih idej. Nikakor pa ne za propagando drugih političnih organizacij. Vsaka organizacija ima običajno svoje glasilo. Torej agitatorični dopisi in naznanila drugih političnih organizacij in njih društev naj se ne pošiljajo listu Prosveta.

PROSVETA, S.N.P.J. 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveta vno \$.....

Ime Čl. društva N.....

Naslov Društva

Mesto Društva

Nov naročnik Star naročnik.....

Ustavite tednik in ga pripišite k moji naročnini od sledečih članov družine:

Ime Čl. društva N.....

Ime Čl. društva N.....

IZ NEW YORKA

boče glavni parniki odhajali v sledečem redu:

Marc 11.—Vulcania na Trst
" 12.—New York na Hamburg

Marc 13.—Paris na Havre
vrši skupno potovanje

Marc 14.—Conte Grande—Genova
" 20.—Aquitania na Cherbourg
" 21.—Augustus na Neapelj
" 26.—Majestic na Cherbourg
" 27.—Ille de France na Havre
" 28.—Cleveland na Hamburg
" 29.—Batavia na Trst
" 30.—Leviathan na Cherbourg
" 31.—Ille de France na Havre

Apr. 5.—Olympic na Cherbourg
" 10.—Paris na Havre
" 15.—Vulcania na Trst
" 16.—Aquitania na Cherbourg
" 16.—Europa na Bremen
" 17.—Majestic na Cherbourg

Apr. 24.—Ille de France se vrši skupno potovanje za 1. maja

Apr. 29.—Mauretania na Cherbourg
Maj 1.—Saturnia na Trst
" 1.—Paris na Havre
" 6.—Aquitania na Cherbourg
" 15.—Ille de France na Havre

Maj 29.—Vulcania na Trst — skupno potovanje

Maj 22.—Paris na Havre
" 27.—Aquitania na Cherbourg

Jun. 5.—Ille de France na Havre
glavno skupno potovanje
Jun. 5.—Saturnia na Trst
" 12.—Paris na Havre
" 21.—Batavia na Cherbourg
Skupni izlet KKKL

Za pojasnila o kablinah, cenah, potnih listih, permitih itd. se obrnite na pošto na

LEO ZAKRAJSEK
Midtown Bank of New York
630 — 9th Avenue,
New York, N. Y.

NAROČITE SI DNEVNIK LIST PROSVETA

Cenjeni brat (sestra) S. N. P. J.!

Po sklepu 9. redne konvencije se sedaj lahko naroči na list Prosveta, prišteje eden, dva ali tri štane in ene družine in iz enega naslova k naročniku. List Prosveta stane za vse enake, za štane ali neštane \$1.20 eno letno naročnino. Ker pa štani še plačajo pri anoumentu \$1.20 za to se jim to prišteje k naročnini. Mi prištejemo enega, dva ali tri štane ene družine k eni naročnini. Torej sedaj ni vročka, reči, da je list drag za štane S. N. P. J. List Prosveta je vada lastina in ga goste skoro v vsaki družini našli, ki bi rad čital list vsak dan. Torej sedaj ne priliko, da se tudi vi naročite na dnevnik Prosveta. Cena lista Prosveta za Zdrav. države in Kanado \$6.00 Za Ciroso in Chicago je.....

1 tednik in..... 4.50 1 tednik in.....
2 tednika in..... 3.50 2 tednika in.....
3 tednika in..... 2.50 3 tednika in.....

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vno denarja ali nov. Order v plaču in si naročite Prosveto, list, ki je vada lastina.

Pojasnili:—Vselej kakor hitro kateri teh članov greneha biti član S.N.P.J. se premislil proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, ki mora listi član in dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati doli vno listu Prosveta. Ako tega ne store, tedaj mora upravništvo list datum za to vsto naročniku.

PROSVETA, S.N.P.J. 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveta vno \$.....

Ime Čl. društva N.....

Naslov Društva

Mesto Društva

Nov naročnik Star naročnik.....

Ustavite tednik in ga pripišite k moji naročnini od sledečih članov družine:

Ime Čl. društva N.....

Ime Čl. društva N.....

Ime Čl. društva N.....

Ime Čl. društva N.....

Ime Čl. društva N.....

Ime Čl. društva N.....

Ime Čl. društva N.....

NAZNANILO

iz upravljalstva lista Prosveta

Naznanja se, da je cena enega štane na sredino izda je življenjskega dnevnika, druge dneve izven dneva izdaja je kakor prej.

Velja za štane, društva in posameznike.

Najnižja cena za palec štane v dnevniku izven sredine daja je 50c; v sredini izda je \$1.00 za enkratno priobčilo, oglašje se računa po velikosti štane. Kadar pošljete oglašje, dajte vedeti, kateri dan želijo, se vaš oglaš priobči in kolika moravate potrošiti.

Vselej pišite točno in ob vem času, ako želite imeti pošnugo. Prosimo vas, da to upoštevate.

Philip Godina, upravnik

Zopni Kalendar S. N. P. J.

Izdali smo tudi letošni kalendar; knjižica vsebuje strani, nekaj zelo priročno, vega za vsakega človeka, v rokah jih imamo še par sta. ročite jih hitro, ker bodo kmalu pošli. Zopni kalendar stane 25c. Pošljite nam naročilo, da vam pošljemo 25c v plačo. Naloga na Prosveto, 2657 Lawndale Ave., Chicago, Ill.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojega priatelja ali sorodnika domovino? To je čini trajne vrednosti, ki ga mal denar lahko pošljemo v domovino.

Tiskarna S. N. P. J.

SPREJEMA VSA

V TISKARSKO OBRT SPADAJOČA DELA

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvatskem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih

VOĐSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.J. DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne. Cene smerne, unifika delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

S. N. P. J. PRINTERY

2657-59 So. Lawndale Avenue
CHICAGO, ILL.

TAM SE DOBE NA ŽELJO TUDI VSA USTRENA POJASNILA

Peter Volkat:

MATIČEK

Hej Matiček! — Hej Matiček! so kričali otroci za čudnim človekom, ki je gasil v visokem snegu sredi zapuščene predmestne